
Żydzi na Lubelszczyźnie.

Obyczaje 14, 7

2003

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Żydzi na Lubelszczyźnie

OD REDAKCJI

Oddajemy do Państwa rąk materiały sporządzone w ramach projektu mającego na celu edukację polskiej młodzieży na szczeblu wyższych klas szkoły podstawowej oraz gimnazjum w dziedzinie kultury i historii Żydów. Zostały one sporządzone z myślą o szkołach Lublina i Lubelszczyzny, ale niektóre z nich ze względu na ich ponadregionalny charakter mogą być używane w całym kraju lub też odpowiednio przystosowane do konkretnych potrzeb.

Głównym celem projektu jest zapoznanie młodzieży z kulturą i historią narodu, który przez wiele wieków stanowił wśród Polaków liczącą się mniejszość i którego historia na tych ziemiach dobiegała tragicznego końca podczas hitlerowskiej okupacji i w latach powojennych. Zorganizowana społeczność żydowska w Polsce liczy dzisiaj niewielu członków i mimo, że od dziewięćdziesiątych podejmowane są próby jej ożywienia jest to proces niełatwy i na bardzo małą skalę. Ucząc historii i kultury narodu żydowskiego nie sposób oczywiście pominąć tematyki Zagłady. Nie jest to jednak głównym punktem naszego zainteresowania. Przede wszystkim chcemy zaferować młodemu pokoleniu Polaków cegiełki wiedzy o narodzie żydowskim w całym jego bogactwie i różnorodności, aby stworzyć możliwość harmonijnych relacji obecnie i przyszłość.

Autorzy projektu uważają, że należy i warto przekazywać młodzieży wiedzę w tej dziedzinie z kilku względów:

-Żydzi stanowili przez wiele wieków istotną część społeczeństwa polskiego i wywarli znaczny wpływ na kulturę polską, ulegając jednocześnie jej wpływowi;

-kultura żydowska jest bardzo ciekawa, różnorodna, atrakcyjna, a poznanie każdej kultury, podobnie jak poznanie nowego języka rozszerza horyzonty i pozwala spojrzeć na siebie samych z innej perspektywy;

-korzenie chrześcijaństwa tkwią w judaizmie, chociaż często fakt ten zostaje pomijany, a nauczanie Jana Pawła II w tym względzie wciąż ma mały oddźwięk w powszechnej świadomości;

-w Polsce funkcjonuje dużo szkodliwych mitów na temat Żydów wynikających w dużej mierze z niewiedzy. Ignorancja sprzyja tworzeniu się i utrwalaniu uprzedzeń, a nawet nienawiści, co znajduje odzwierciedlenie choćby w antysemitkich napisach na murach. Uświadczenie młodzieży, jakim złem jest antysemityzm oraz uwrażliwienie

na niestosowność podobnych zachowań jest ważnym elementem wychowawczym.

Pragniemy spojrzeć na kulturę żydowską jako na kulturę inną, ale nie obcą, zwrócić uwagę na pokrewieństwa z kulturą polską, ale także na różnice i wzbudzić zainteresowanie, zrozumienie i szacunek dla inności. Dlaczego właśnie ta grupa wiekowa, czyli przede młodzież gimnazjalna stała się obiektem naszego zainteresowania? Wydaje nam się, że w tym wieku młodzież szczególnie łatwo ulega uprzedzeniom i doświadcza radykalizacji poglądów, tymczasem programy szkolne w małym stopniu uwzględniają tematykę mniejszości. Więcej tych treści można znaleźć w programie szkoły średniej, chociaż i tak jest ich zbyt mało, a egzaminy wstępne na wyższe uczelnie ujawniają, niestety, znaczną niewiedzę kandydatów w tej dziedzinie.

Publikacja, będąca efektem projektu zainicjowanego przez dr Hansa Guggenheima i obejmującego zorganizowanie w Ośrodku „Brama Grodzka - Teatr NN” cyklu zajęć dydaktycznych dla uczniów i nauczycieli, jest pierwszą propozycją tego rodzaju opracowaną na Lubelszczyźnie. Zaprezentowane tu materiały wymagają przetestowania przez doświadczonych i twórczych nauczycieli. Mamy nadzieję, że zainspirują one państwa do opracowania własnych konspektów i materiałów źródłowych, które służyłyby zarówno uczniom jak i nauczycielom. ■

Książkę można zamówić:

Ośrodek
„Brama Grodzka – Teatr NN”
ul. Grodzka 21,
20-112 Lublin
e-mail:
redakcja@obyczaje.org.pl